

Чжан Сяотун

**ЛІНГВАСУПАСТАЎЛЯЛЬНАЕ ДАСЛЕДАВАННЕ ФРАЗЕАЛАГІЗМАЎ
З КАМПАНЕНТАМ “АДАБРЭННЕ”/ “НЕАДАБРЭННЕ”
Ў БЕЛАРУСКАЙ І КІТАЙСКАЙ МОВАХ
(на матэрыяле фразеалагічных слоўнікаў)**

У апошнія дзесяцігоддзі фарміраванне антрапацэнтрычнай парадыгмы прывяло да павароту лінгвістычных даследаванняў у бок чалавека. Усё большую цікавасць маюць працэсы ўзаемасувязі мовы і мыслення, мовы і культуры, мовы і грамадства. Пыдатным матэрыялам для рашэння гэтай праблемы з’яўляюцца фразеалгізмы. Падчас даследавання шляхам супастаўляльнага аналізу намі было выяўлена агульнае і нацыянальна- спецыфічнае ў змесце фразеалагізмаў з кампанентам “адабрэнне”/ “неадабрэнне”, якія належаць да

аднаго з важных і рэгулятыўных фрагментаў карціны свету ў беларускай і кітайскай лінгвакультурах. Намі былі сістэматызаваны фразеалагізмы паводле значэння і стылістычнай афарбоўкі; апісаны фразеасемантычныя групы з кампанентам “адабрэнне”/ “неадабрэнне” і выяўлена ступень іх фразеалагічнай актыўнасці і значнасці; разгледжаны асноўныя віды міжмоўнай суаднесенасці (супадзенняў і разыходжанняў) выяўленых фразеалагічных адзінак; акрэслена ўніверсальнае і ўнікальнае ў семантыцы фразеалагізмаў.

У выніку аналізу мы заўважылі, што: *па-першае*, фразеалагізмы з кампанентам “адабрэнне”/ “неадабрэнне” шырока прадстаўлены ў фразеалагічнай карціне свету носьбітаў як кітайскай, так і беларускай моў. Структурныя адрозненні беларускіх і кітайскіх фразеалагізмаў абумоўлены спецыфікай граматычнага ладу даных моў і розным паходжаннем; *па-другое*, у кожнай з супастаўляльных моў маюцца свае дамінантныя фразеалагічныя адзінкі з кампанентам “адабрэнне”/“неадабрэнне”, што дэтэрмінуецца найперш культурнай канатацыяй і вобразамі, якія ляжаць у аснове ФА; *па-трэцяе*, значныя семантычныя адрозненні выяўляюцца ў пэўнай колькасці безэквівалентных фразеалагізмаў; супадзенні абумоўлены агульначалавечым разуменнем пра тое, што ўхваляецца/ не ўхваляецца, што добра/дрэнна і г.д.; *па-чацвёртае*, універсальнае і ўнікальнае ў кітайскіх і беларускіх фразеалагізмах абумоўлена як ідэнтычнасцю, так і своеасаблівасцю сацыяльна-культурнай арганізацыі беларускай і кітайскай моўнай супольнасці, іх культуры, жыцця і дзейнасці. У цэлым фразеалагічны склад мовы з’яўляецца важным кампанентам культуры і крытэрыем духоўнасці народа. У іх адлюстравана фізічная карціна навакольнага свету, сацыяльнае і побытавае жыццё людзей, агульначалавечыя каштоўнасці, погляды і паводзіны.